

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
АЙЫЛ, СУУ ЧАРБА ЖАНА
АЙМАКТАРДЫ ӨНҮКТҮРҮҮ
МИНИСТРЛИГИНИН ОРГАНИКАЛЫК
АЙЫЛ ЧАРБА ДЕПАРТАМЕНТИНИН
ЖАНА
КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС"
УНИВЕРСИТЕТИНИН
ОРТОСУНДАГЫ
ОРГАНИКАЛЫК АЙЫЛ ЧАРБАСЫ
ТАРМАГЫНДА ӨЗ АРА ТУШУНУШУУ
ЖАНА КЫЗМАТТАШТЫК ЖӨНҮҮДӨ
МЕМОРАНДУМ**

“Кыргыз Республикасынын Айыл, суу чарба жана аймактарды өнүктүрүү министрлигинин Органикалык айыл чарба департаменти” (мындан ары - Департамент) жана “Кыргыз-Түрк “Манас” университети” (мындан ары - Университет, ал эми чогуу “Тараптар” деп аталат) бул Меморандумга кол коюшту жана төмөндөгүдөй макулдашышты:

1-берене. Меморандумдун предмети

- 1.1 Тараптардын Кыргыз Республикасында органикалык өндүрүш чөйрөсүндө эки тараптуу долбоорлорду ишке ашырууга багытталган өз ара пайдалуу кызматташуусу бул Меморандумдун предмети болуп саналат.
- 1.2 Тараптар жалпы кабыл алынган практикага негизделген теңчиликке, жакшы ниетке, урматтоого жана ишенимге негизделген кызматташтыкты жүзөгө ашырууга ниеттенүүдө.
- 1.3 Бул Меморандумду ишке ашыруу процессинде Тараптар өз ишин Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырышат.

2-берене. Тараптардын кызматташуу багыттары

- 2.1 Ушул Меморандумдун алкагында Тараптар төмөнкү милдеттерди чечүү үчүн биргелешкен аракеттерди көрүү жоопкерчилигин алышты:
 - Өнөр жай, генетика, селекция, органикалык үрөнчүлүк, өсүмдүк жана мал чарбачылыгындагы агробиотехнология тармактарында илимий макалаларды биргелешип даярдоо жана басып чыгаруу;
 - Университеттин жана кафедранын окуу борборлорунун базасында илимий кызматкерлерди даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу;
 - Ар кандай айыл чарба өсүмдүктөрүн органикалык естүрүү, органикалык үрөнчүлүк жана мал чарбачылыгы, органикалык продукциянын сапатын контролдоо багытында кыска мөөнөттүү окуу программалары үчүн бөлүмдүн кызматкерлеринин өз ара алмашуусу үчүн программаларды даярдоо;
 - Биргелешкен илимий басылмаларга жардам көрсөтүү, органикалык айыл чарба илиминин конкреттүү багыттары боюнча эл аралык семинарлар жана конференцияларды уюштуруу;
 - Органикалык үрөнчүлүк жана айыл чарба технологиясы боюнча биргелешкен илимий изилдөөлөрдү уюштуруу жана координациялоо;

- Кыргыз Республикасынын жана Түркия Республикасынын өкмөттөрү же эл аралык уюмдар тарабынан демилгеленген биргелешкен изилдөө программаларына катышуу үчүн арыздарды берүү;
- Ресурстарды үнөмдөө жана өнүктүрүү боюнча изилдөө иштерин жүргүзүү, органикалык айыл чарба өсүмдүктөрүн естүрүү үчүн сууну үнөмдөөчү агротехнологиялар, ошондой эле бул жааттагы жаңы инновациялык жетишкендиктер боюнча тажрыйба алмашуу;
- Тараптардын билимин жана потенциалын пайдалануу менен, о.э. Түркиянын инвестицияларын жана университеттин мүмкүнчүлүктөрүн тартуу менен биологиялык препараторлорды өндүрүү боюнча биргелешкен ишканда ачуу.

3-берене. Өз ара аракеттенүүнүн формалары

- 3.1 Кызматташуу чейрөсүнө байланыштуу маалымат алмашуу (Тараптардын бири-бирине билдириүүлөрдү жөнөтүүсү, Тараптардын өкүлдерүнүн жолугушууларын уюштуруусу аркылуу ж.б.).
- 3.2. Тараптардын ишмердүүлүгүнө байланышкан жана өз ара кызыкчылык туудурган маселелер боюнча консультацияларды берүү.
- 3.3. Бул Меморандумдун максаттарына жетүүгө багытталган биргелешкен иш-чараларды пландаштыруу (программаларды иштеп чыгуу).
- 3.4. Артыкчылыктуу инновациялык долбоорлорду биргелешип иштеп чыгуу жана түзүлгөн инновациялык технологияларды жана продукцияларды киргизүү үчүн шарттарды түзүү.
- 3.5. Биргелешкен комиссияларды, комитеттерди, жумушчу топторду, башка консультативди, эксперттик жана башка органдарды түзүү жана алардын иш алпаруусун камсыз кылуу.

4-берене. Кызматташтыкты уюштуруу

- 4.1. Тараптар бул Меморандумдан тышкary, кызматташтыкты өнүктүрүү боюнча иш-чаралардын программасына кол коюшу мүмкүн. Программа Тараптар кол койгондон кийин бул Меморандумдун ажырагыс бөлүгү болуп калат.
- 4.2. Тараптар жок дегенде жарым жылда бир жолу Меморандумдун аткарылышын карап чыгып, өз ара пайдалуу кызматташуунун кошумча багыттарын жана формаларын аныкташат.

5-берене. Конфиденциалдуулук

- 5.1. Тараптар ушул Меморандумдун жана анын негизинде түзүлгөн Меморандумдардын алкагында экинчи Тараптан алынган бардык маалыматты жашыруун сактоого милдеттенишет.
- 5.2. Тараптар бул Меморандумдун шарттарынын купуялуулугун сактоого жана купуя маалымат катары же жашыруун мунөздө каралууга тийиш болгон маалыматтардын купуялуулугун сактоого милдеттенишет.
- 5.3 Бул Меморандум эл аралык келишим болуп саналбайт жана эл аралык укук менен жөнгө салынуучу укуктарды жана милдеттерди түзбөйт, ошондой эле кандайдыр бир фйнансалык жана мүлкүүк милдеттенимелердин пайда болушуна жана өз ара талаптарды коюуга негиз болуп саналбайт.

6-берене. Меморандумду токтотуунун мөөнөтү жана тартиби

6.1. Бул Меморандум 3 (үч) жылдык мөөнөткө түзүлөт жана Тараптар кол койгон учурдан тартып күчүнө кирет. Эгерде, Меморандумдун мөөнөтү бүтөөрүнө 30 (отуз) календардык күн калган учурда бир Тарап экинчи Тарапты аны токтотуу ниети жөнүндө кабарлабаса, анын иш мөөнөтү автоматтык түрдө кийинки жылга узартылган болуп эсептелет.

6.2. Ар бир Тарап келишимдин иш мөөнөтү бүтөөргө чейин 30 (отуз) календардык күндөн кечикирбестен экинчи Тарапка жазуу жүзүндө кабарлоо аркылуу бул Меморандумду мөөнөтүнөн мурда бир тараптуу токтотуу укугуна ээ.

7-берене. Корутууду жоболор

7.1. Тараптар эки тараптуу сүйлөшүүлөр аркылуу алардын ортосунда пайда болгон пикир келишпестиктерди жоюу үчүн бардык чараптарды көрүштөт.

7.2. Бул Меморандумга киргизилген бардык өзгөртүүлөр, эгерде ал жазуу түрүндө болуп, Тараптардын ар бири кол койгон болсо ал жарактуу деп саналат.

- Бул Меморандумду түзүү менен Тараптардын уюштуруу документтеринин же Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарынын эч кандай жоболору бузулбайт жана бузбайт.

Меморандум 2021-жылдын 30 сентябринда Бишкек шаарында эки түп нускада кыргыз жана түрк тилдеринде түзүлдү, алардын ар бири бирдей күчкө ээ.

Б. Б. Аскералиева
Директор

Проф.др. Асылбек Кулмырзаев
Биринчи проректор

Проф. др. Алласлан
Жейлан
Ректор

**KIRGIZ CUMHURİYETİ TARIM, SU
KAYNAKLARI VE BÖLGESEL
KALKINMA BAKANLIĞI'NIN
ORGANİK TARIM BAŞKANLIĞI
İLE
KIRGİZİSTAN-TÜRKİYE MANAS
ÜNİVERSİTESİ ARASINDAKİ
MUTABAKAT ZAPTI**

Bir taraftan, Yönetmeliğe istinaden hareket eden **Kırgız Cumhuriyeti Tarım, Su Kaynakları ve Bölgesel Kalkınma Bakanlığı'nın Organik Tarım Başkanlığı** (bundan sonra Başkanlık olarak geçer) ile diğer taraftan Tüzüğe göre hareket eden **Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi** (bundan sonra Üniversite olarak geçer), bundan sonra birlikte «Taraflar» olarak geçer ve aşağıdaki hükümler çerçevesinde işbu Mutabakat Zaptı üzerinde anlaşmaya varmıştır:

1. MUTABAKAT ZAPTININ KONUSU

1.1 İşbu Mutabakat Zaptının konusu: tarafların Kırgız Cumhuriyetinde organik tarım alanında iki taraflı projeleri gerçekleştirmeye yönelik karşılıklı istifadeli işbirliği yapmaktadır.

1.2 Taraflar işbirliğini eşitlik, iyi niyet, saygı ve güven temelinde, genel kabul görmüş uygulamalara dayalı olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır.

1.3 Taraflar işbu Mutabakat Zaptını gerçekleştirmeye sürecinde kendi faaliyetlerini Kırgız Cumhuriyeti'nin yürürlükteki mevzuatlarına göre gerçekleştirecektir.

2. TARAFLARIN İŞBİRLİĞİ YAPACAKLARI ALANLARI

2.1 İşbu Mutabakat Zaptının çerçevesinde Taraflar aşağıdaki hususları çözmek için ortak eylemlerde bulunmak konusunda anlaşmışlardır:

- genetik, suni seçilim, organik tohum üretimi, bitki yetiştirmeye ve hayvancılıkta agrobiyoteknoloji sektörü alanlarında ortak bilimsel makalelerin hazırlanması ve yaylanması;
- Üniversite ve Başkanlığın Eğitim Merkezlerin'nde araştırmacıların eğitim-öğretim ve mesleki gelişimini sağlamamak.
- 'Başkanlık elemanlarına, çeşitli organik tarım kültür bitkilerini yetiştirmek, organik tohumculuk ve hayvancılık, organik ürünlerin kalite kontrolü yönlerinde eğitim vermek için kısa vadeli Değişim Programlarını hazırlamak;
- ortak bilimsel yayınlar, organik tarım bilim dalının belli alanlarında uluslararası seminer ve konferanslar organize etmeye yardımcı olmak;
- yapay seçilim, organik tohumculuk ve agroteknoloji dallarında ortak bilimsel araştırmaları organize ve koordine etme;
- Kırgız Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri veya uluslararası kurmlarca başlatılan ortak araştırma programlarında katılım için müsterek müracaatta bulunmak;

- organik kültür bitkileri yetiştirmek, kaynak ve su koruma agroteknolojileri geliştirmekle ilişkin bilimsel çalışmaları yürütmek, bununla birlikte bu alanlarda yenilikçi araştırma-geliştirme sonuçlarıyla bilgi ve birikim paylaşımında bulunmak;

- Türkiye yatırımcılarının katılımını sağlayarak, Üniversitenin imkanlarını, Tarafların bilgilerini ve potansiyelini kullanarak organik biyo-gübre ve biyo-ilaçların üretimi için ortak şirket açmak.

3. ETKİLEŞİM TÜRLERİ

3.1. İşbirliği alanlarına ilişkin bilgi paylaşımı (Tarafların birbiriyle iletişimiminin sağlanması, Tarafların temsilcilerinin buluşması vb).

3.2. Taraflar için karşılıklı çıkarlı olan ve faaliyetleriyle ilgili konularda danışmak.

3.3. İşbu Mutabakat Zaptının hedeflerine ulaşmak için ortak etkinlikleri planlamak (programlar hazırlamak).

3.4. Öncelikli ve yenilikçi projeleri ortak hazırlamak, üretilen yenilikçi teknoloji ve ürünlerin genel kullanımı için şart ve koşulları oluşturmak.

3.5. Ortak komisyon, komite, çalışma grupları, diğer danışma, bilirkişi ve başka organların kurulmasını ve çalışmasını sağlamak.

4. İŞBİRLİĞİN ORGANİZE EDİLMESİ

4.1. İşbu Mutabakat Zaptına ilave olarak Taraflar, Tarafların işbirliğini geliştirmeye yönelik etkinlikler programını imzalayabilirler. Taraflar programı imzalandıktan sonra, işbu Mutabakat Zaptına ek olarak imzalanan etkinlikler programı işbu Mutabakat Zaptının ayrılmaz bir parçası olacaktır;

4.2. Taraflar en az altı ayda bir kere işbu Mutabakat Zaptının gerçekleştirildiğini görüşür, ortak işbirliğinin şeklini ve ek yönlerini belirler.

5. GİZLİLİK

5.1. Taraflar işbu Mutabakat Zaptının ve onun temelinde akdedilen diğer Mutabakat Zabıtlarının çerçevesinde birbirinden alığı herhangi bir bilgiyi gizli tutmayı taahhüt ederler.

5.2. Taraflar işbu Mutabakat Zaptının şartlarını, gizli bilgi olarak verilen veya kendi tipine göre gizli olarak sayılması gereken tüm bilgilerin gizliliğini korumayı taahhüt ederler.

5.3. İşbu Mutabakat Zaptı uluslararası sözleşme değildir ve uluslararası hukukla düzenlenecek hak ve sorumlulukları meydana çıkarmaz, bununla birlikte herhangi bir finansal ve mülk sorumlulukların ortayamasına ve karşılıklı taleplerde bulunmasına bir temel oluşturmaz.

6. MUTABAKAT ZAPTININ SÜRESİ VE FESHI

6.1. İşbu Mutabakat Zaptı 3 (üç) yıl geçerlidir ve Taraflarca imzalandıktan sonra yürürlüğe girer. İşbu Mutabakat Zaptının süresi bitene kadar 30 (otuz) takvim günü önce Tarafların hiç biri işbu Mutabakat Zaptını feshetme isteğini bildirmezse, Mutabakat Zaptının süresi her sonraki yıl için uzatılmış sayılır.

6.2. Her iki Tarafın İşbu Mutabakat Zaptını fesih gününe kadar 30 (otuz) takvim günü önce yazılı olarak diğer tarafa bilgi vererek İşbu Mutabakat Zaptını süresinden önce tek taraflı olarak feshetme hakkı mevcuttur.

7. NİHAİ HÜKÜMLER

7.1. Taraflar kendi aralarında vuku bulan anlaşmazlıklarını ikili görüşme yoluyla çözmek için gereken tüm tedbir ve önlemleri alacaklar.

7.2. İşbu Mutabakat Zaptında yapılacak her türlü değişiklikler yazılı olarak kayıt edilerek iki Tarafca imzalanırsa geçerli sayılır.

- İşbu Mutabakat Zaptı Kırgız Cumhuriyeti'nin mevzuatlarını ve Tarafların kurucu belgelerinin (tüzük, mevzuat, yönetmelik) hiçbir hükmünü ihlal etmez ve ihlal etmeyecektir.

İşbu Mutabakat Zaptı Bişkek'te (Kırgızistan) 30 Eylül 2021 tarihinde iki asıl nüsha olarak Kırgızca ve Türkçe olarak hazırlanmıştır, her iki nüsha aynı hukuki güce sahiptir.

Prof. Dr. Asılbek
KULMIRZAYEV
Rektör Vekili

Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN
Rektör

Baktigül ASKERALIYEVA
Müdür